

Ättiksyraanhydrid i skolan

Arbetsmiljöverket har i år ändrat föreskrifterna om kemiska arbetsmiljörisker, AFS 2011:19. Den nya AFS 2018:2 trädde i kraft 21 augusti 2018. Den innehåller bland annat krav på hygieniska gränsvärden för vissa kemikalier samt vissa krav på hantering av anhydrider.

Vad säger den nya föreskriften AFS 2018:2 om användning av ättiksyraanhydrid på skollabb?

Ättiksyraanhydrid framställs genom dehydratisering av ättiksyra. Det används bland annat vid framställning av acetatestrar, plaster, sprängämnen och parfymer samt som råvara för läkemedelsproduktion. På skolorna används ättiksyraanhydrid exempelvis vid framställning av acetylsalicylsyra från salicylsyra.

Arbetsmiljöverket har i år ändrat föreskrifterna om kemiska arbetsmiljörisker, AFS 2011:19. Dessa ändringar trädde i kraft 21 augusti 2018 och innebär i korthet att paragrafer om märkning av rörledningar samt paragrafer om mögelsporer och tryckluft har ändras. Krav på tillstånd tas bort för fem ämnen i bilaga 1, grupp B. Dessa ämnen får däremot hygieniska gränsvärden och kommer därför att omfattas av skyldigheten att göra en exponeringsbedömning för att visa att exponeringen är godtagbar. Mer om detta kan man läsa om på Arbetsmiljöverkets hemsida¹.

Dessutom kan man läsa följande i den nya föreskriften, AFS 2018:2, § 37e: "Utbildning krävs

för att leda eller aktivt sysselsättas i ett arbete som kan innebära exponering för farliga kemiska produkter som innehåller [...] 3. organiska syraanhydrider [...] Utbildningen ska minst innehålla information om de risker som arbetet innebär och vilka skyddsåtgärder som kan behöva vidtas för att arbetet ska kunna utföras på ett säkert sätt. Utbildningen för de som leder eller aktivt sysselsätts i arbete enligt första och andra stycket ska kunna styrkas genom ett högst fem år gammalt utbildningsintyg. Den arbetsgivare som låter någon utan utbildningsintyg leda eller utföra arbete i strid med fjärde stycket ska betala sanktionsavgift om 10 000 kr för varje sådan person, se 52 §. (AFS 2014:43)"

KRC frågade Arbetsmiljöverket om ändringen i AFS 2018:2 påverkar användningen av ättiksyraanhydrid i skolorna?

Svaret är att den inte gör det. Krav på utbildning gäller för ämnen som har H-klasserna 317 och 334. Tittar man i säkerhetsdatabladet för ättiksyraanhydrid finns dessa H-klasser inte med och det är därmed fritt att använda ättiksyraanhydrid som tidigare i de svenska skolorna.

Den nya AFSen, Kemiska arbetsmiljörisker hittar du genom att skriva in sökordet AFS 2018:2.

1 <https://www.av.se/nyheter/2018/flera-andringar-i-reglerna-om-kemiska-arbetsmiljorisker/>

(Av Camilla Mattsson, KRC)

